

سیاست داخلی/خارجی

سایه‌روشن

☞ **ظریف: اتحادیه اروپا می‌تواند**

برجام را حفظ کند اما ...

وزیر خارجه در صفحه شخصی خود در فضای مجازی نوشت: آخرین بار که انگلستان توسط ایالات متحده به مسیر بدنامی کشیده شد، جنگ عراق بود. مسأله چگونه حل و فصل می‌شود؟ یک مسیر شرافتمندانه تغییر را در پیش بگیرید و طبق دستور دادگاه، بدهی خود به ایرانیان را بپردازید.

وزیر امور خارجه افزوده است: طی ۴۰ ماه، سه کشور اروپایی عضو برجام، با پیروی از سیاست انگلستان در جلب رضایت ایالات متحده، به دیکته‌های آمریکا تن داده‌اند. این کار هیچ نتیجه‌ای دربر نداشته و هرگز نخواهد داشت. تروئیکا اروپا می‌تواند برجام را حفظ کند، ولی نه با جلب رضایت قلدر و اعمال فشار بر ایران که به برجام پایبند بوده است. در عوض، اروپا باید شجاعت این را داشته باشد که به تعهدات خود عمل کند. / خبرگزاری صدا و سیما

☞ **اسماعیلی: تعدادی از نمایندگان، پرونده دارند**

سخنگوی قوه قضاییه گفت: تعدادی از نمایندگان در مراجع قضایی پرونده قضایی دارند البته تعداد آنها زیاد نیست.

غلامحسین اسماعیلی در نشست خبری درباره رد یا تایید صلاحیت‌های نمایندگان تصریح کرد: در ارتباط با رد صلاحیت‌ها، مرجع بررسی صلاحیت داولپایان نمایندگی مجلس در قانون مشخص شده است و هیات‌های نظارت شورای نگهبان و خود شورای نگهبان به موجب قانون عهده‌دار این مسؤولیت هستند.

اسماعیلی افزود: هنوز فرآیند رسیدگی به صلاحیت‌ها به اتمام نرسیده است و کسانی که صلاحیت‌آنها رد شده است، فرصت اعتراض دارند و چه بسا در مقام رسیدگی به اعتراض در مرحله بعد توسط شورای نگهبان، تغییراتی هم در نتایج اعلام شده اتفاق بیفتد که این بخش از حوزه ما خارج است.

وی درباره واکنش قوه قضاییه به حضور افراد در تجمعات غیرقانونی، گفت: سیاست قضایی قوه قضاییه که بارها اعلام کرده‌ایم این است که بین معترضان و آشوبگران و همچنین اقدام اعتراضی با اقدام ضدانقلابی و مغایر امنیت ملی کشور تفاوت قائل هستیم. به هیچ عنوان از امنیت مردم و جامعه کوتاه نخواهیم آمد و با کسانی که به هر شکل اقدام علیه امنیت داشته باشند، در چارچوب ضوابط و مقررات قانونی برخورد خواهیم کرد.

سخنگوی قوه قضاییه در پاسخ به سوالی درباره آخرین وضعیت پرونده سقوط هواپیما و

تعداد بازداشت‌شدگان واین‌که آیا از مسوولان بالاتر سپاه در این زمینه پرس‌وجو شده است، گفت: تحقیقات مفصل انجام شده و افرادی هم بازداشت شده‌اند، رسیدگی مراحل اولیه خود را طی می‌کند و اطلاعات جعبه سیاه که بازخوانی شود، کمک شایانی خواهد کرد؛ اما همین محورها و به ویژه اولویت استیفای حقوق مادی و معنوی داغ‌زدیدگان این حادثه، جزو برنامه‌های ماست. / *میزان*

☞ **حاجی‌زاده: جان و آبروی‌مان را برای انقلاب می‌گذاریم**

فرمانده نیروی هوافضای سپاه با بیان این‌که ما هم جان و هم آبروی‌مان را برای انقلاب می‌گذاریم، اظهار کرد: همه نیروهای مسلح پای حفظ امنیت کشور، مردم، نظام و ولایت

ایستاده‌اند.

سردار امیرعلی حاجی‌زاده این مطلب را در حاشیه مراسم پاسداشت سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی و هم‌زمان شهیدش بیان کرد و گفت: دیدید که مهم‌ترین پایگاه آمریکا مورد ضربات موشکی قرار گرفت و آنها نتوانستند هیچ غلطی بکنند؛ ملت ما با اطمینان بدانند که ما امروز دیگر یک لربقدرت هستیم.

همچنین سردار شریف سخنگوی سپاه در جمع خبرنگاران گفت: وقتی پیکر سردار را به کشور آوردند در پنج شهر اهواز، مشهد، تهران، قم و کرمان تشییع شد و ۲۵ میلیون نفر در این مراسم شرکت کردند.

وی خاطرنشان کرد: این پیام بسیار روشنی برای آمریکایی‌هاست که مردم ما یکپارچه خواستار

مقابله با آمریکایی‌ها هستند و از ما پاسداران می‌خواهند مثل قاسم سلیمانی عمل کنیم و

آمریکا را در همه عرصه‌ها و صحنه‌ها شکست

بدهیم. / *فارس*

ادعای نیویورک تایمز درباره هواپیمای اوکراینی

روزنامه نیویورک تایمز در آخرین گزارش خود درباره جزئیات سانحه سقوط هواپیمای اوکراینی در ایران ادعا کرد؛ بررسی کارشناسان نشان می‌دهد هواپیما ۲۰ تا ۳۰ ثانیه قبل از اصابت موشک ارسال سیگنال را متوقف کرده بود.

طبق گزارش این روزنامه، ایان پتچنیک، سخنگوی مؤسسه رهگیری خطوط

انگلیس، فرانسه وآلمان باوجوداجرایی کردن سازوکار حل اختلاف در برجام همچنان مدعی حمایت ازاین توافق هستند

اروپا سازوکار حل اختلاف در برجام موسوم به «مکانیسم ماشه» را فعال کرد

توقف برجام در ایستگاه اروپا

☞ **سه کشور اروپایی انگلیس، آلمان و فرانسه با صدور بیانیه‌ای از فعال کردن مکانیسم حل اختلاف در برجام خبر دادند. در این بیانیه ادعا شده این تصمیم به ناچار پس از گام‌های ایران برای کاهش تعهداتش در برجام اتخاذ شده است. این در حالی است که ایران پس از خروج آمریکا از برجام به مدت یک‌سال به تمام تعهداتش عمل کرد و منتظر اقدام اروپایی‌ها ماند، اما کشورهای اروپایی نشان دادند هیچ عزمی برای اقدام عملی در راستای تعهداتشان ندارند. پس از آن بود که ایران از ۱۸اردیبهشت امسال در گام‌های دو ماهه، کاهش تعهداتش را آغاز و اعلام کرد هر زمان که طرف اروپایی به تعهداتش عمل کند ایران هم به شرایط قبل باز خواهد گشت.**

اصلی وضعیت برنرخ کنونی، خروج غیرقانونی آمریکا از برجام است، راه‌حلی را برای جبران این وضعیت تصویب کرد. اما متأسفانه در مدت یک‌سال طرف های اروپایی برجام به رغم تعهداتی که هم در برجام داشتند و هم صراحتا و به طور رسمی پس از خروج آمریکا از برجام در جلسات کمیسیون مشترک برعهده گرفتند، نتوانستند اقدامی ملموس و جدی برای ایفای تعهدات خود صورت دهند و به همین سبب نیز کشورمان از مقررات پیش‌بینی شده در بندهای ۲۶ و ۳۶ برجام استفاده کرده و اجرای بخشی از تعهدات هسته‌ای خود را طی پنج گام با فواصل زمانی قابل ملاحظه متوقف کرد.

سخنگوی وزارت خارجه افزود: چنانچه اروپایی‌ها به تداوم مسیر وادادگی در برابر آمریکا ادامه دهند یا بخواهند از فرآیند حل و فصل اختلافات در کمیسیون مشترک برجام سوااستفاده کنند، باید خود را برای پذیرش تبعات آن نیز آماده کنند که این تبعات قبلا به آنان از طرق مقتضی گوشزد شده است.

موسوی تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران همانند گذشته آمادگی کامل دارد با هرگونه حسن نیت و تلاش سازنده برای حفظ این توافق مهم بین المللی با نهایت حسن نیت روبه‌رو شود و در این مسیر از هر ابتکار عمل سازنده‌ای حمایت کند. در مقابل، بار دیگر برای همگان، به‌خصوص برای سه کشور اروپایی طرف برجام، روشن می‌کند به هرگونه بدعهدی، سوءنیت و اقدامات غیرسازنده با جدیت و قاطعیت به طور مناسب پاسخ خواهد داد.

☞ **اروپایی‌ها در بیانیه خود چه گفتند؟**

وزیران سه کشور اروپایی انگلیس، فرانسه و آلمان در بیانیه دیروز خود بدون اشاره به تعلل خود در اجرای تعهداتشان مدعی شده‌اند به‌طور کامل تعهدات خود را حفظ کرده و علاوه بر لغو همه تحریم‌ها، به صورت خستگی‌ناپذیر تلاش کردند از طریق راه‌اندازی سازوکار مالی اروپا و ایران (اینستکس) از تجارت مشروع با ایران حمایت کنند.

پایان مکانیسم ماشه نامشخص است

فؤاد ایزدی/ استاد دانشگاه

اروپایی‌ها دیروز به اجرایی کردن مکانیسم ماشه روی آوردند. به نظر می‌رسد به‌کارگیری چنین سیاستی در شرایط فعلی ناشی از شهادت سردار سلیمانی و تحولات بعد از آن در منطقه است.

بعد از شهادت ایشان معلوم شد آمریکایی‌ها بعد از همه اهرم‌هایی که علیه جمهوری اسلامی استفاده کردند، الان به اهرم ترور روی آورده‌اند. تا چندی پیش وضعیت این‌گونه بود که اروپایی‌ها و همچنین ژاپن طرح‌هایی با ادعای کاهش تنش میان ایران و آمریکا ارائه کردند و با ایفای نقش پلیس خوب و بد به اجرایی کردن طرح‌های خود امید داشتند. در شرایط کنونی آمریکایی‌ها از این بحث‌ها عبور کردند و داستان شفاف‌تر شده است. بازی پلیس خوب و بد در سه سال گذشته

پروازی فلایت رادار ۲۴ که از جمله معتبرترین مؤسسات در این زمینه است، می‌گوید: هواپیماهای تجاری و مسافربری، خود را از طریق مخابره دائمی سیگنال شناسایی به رادارهای فرودگاهی و سامانه‌های پدافندی معرفی می‌کنند که این سیگنال از طریق یک دستگاه به نام ترانس‌پاندر که در هواپیما نصب شده

است، به صورت دائم مخابره می‌شود.

نیویورک تایمز در گزارش ویدئویی که از این حادثه منتشر کرده نیز مجدداً ادعای خود را تکرار کرده و می‌گوید هواپیمای اوکراینی ۳۰ تا ۳۰ ثانیه قبل از اصابت موشک مخابره این سیگنال شناسایی را متوقف کرده است. / *فارس*

برجام درباره ساز و کار حل اختلاف چه می‌گوید

ساز و کار حل اختلافات در بندهای ۳۶ و ۳۷ برجام توضیح داده شده است. در بند ۳۶ برجام با بیان این‌که اگر ایران یا هریک از اعضای برجام معتقد باشند طرف مقابل به تعهدات خود عمل نکرده‌اند می‌توانند موضوع را به کمیسیون مشترک برجام ارجاع کنند، آمده است؛ کمیسیون مشترک ۱۵ روز زمان خواهد داشت تا موضوع را فیصله دهد، مگر این‌که این زمان با اجماع تمدید شود. متعاقب بررسی کمیسیون مشترک، چنانچه هر عضو معتقد باشد که موضوع پایبندی فیصله نیافته است، می‌تواند موضوع را به وزیران خارجه ارجاع دهد. وزیران ۱۵ روز فرصت خواهند داشت تا موضوع را فیصله دهند، مگر این‌که این زمان با اجماع تمدید شود. پس از بررسی کمیسیون مشترک – همزمان با (یا به جای) بررسی در سطح وزیران – خواه عضو شاکی یا عضوی که اجرای تکالیفش موضوع بوده است می‌تواند درخواست کند موضوع توسط یک هیأت مشورتی که متشکل از سه عضو خواهد بود (یکی از سوی هر یک از طرف‌های درگیر در اختلاف و طرف سوم مستقل) بررسی شود. هیأت مشورتی باید نظریه غیر ارام‌آوری را در خصوص موضوع پایبندی ظرف ۱۵ روز ارائه کند. چنانچه، متعاقب این فرآیند ۳۰ روزه موضوع فیصله نیابد، کمیسیون مشترک در کمتر از پنج روز نظریه هیأت مشورتی را با هدف فیصله موضوع بررسی خواهد کرد. چنانچه موضوع همچنان به نحو مورد رضایت طرف شاکی فیصله نیافته باشد و چنانچه طرف شاکی معتقد باشد موضوع، مصداق «عدم پایبندی اساسی» است، آن‌گاه آن طرف می‌تواند موضوع فیصله نیافته را به عنوان مبنای توقف کلی یا جزئی اجرای تعهداتش وفق برجام قلمداد کرده یا به شورای امنیت سازمان ملل متحد ابلاغ کند که معتقد است موضوع مصداق عدم‌پایبندی اساسی به شمار می‌آید.»

بند ۳۷ برجام عنوان می‌کند: «متعاقب دریافت ابلاغ طرف شاکی، همراه توضیحی از تلاش‌های توأم با حسن نیت آن طرف برای طی فرآیند حل و فصل اختلاف پیش بینی شده در برجام، شورای امنیت سازمان ملل متحد باید منطبق با رویه‌های خود درخصوص قطعنامه‌ای برای تداوم لغو تحریم‌ها رای‌گیری کند. چنانچه قطعنامه فوق‌الذکر ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ به تصویب نرسد، سپس مفاد قطعنامه‌های سابق شورای امنیت سازمان ملل متحد مجدداً اعمال خواهند شد، مگر این‌که شورای امنیت سازمان ملل متحد به نحو دیگری تصمیم‌گیری کند.

ایران ملحق نشده و امیدوارند ایران به اجرای کامل تعهداتش در برجام بازگردد.

☞ **جانسون: توافق با ترامپ جایگزین برجام‌شود**

اگرچه اروپایی‌ها در بیانیه دیروز خود ادعا کرده‌اند اجرایی کردن ساز و کار حل اختلاف برای حفظ برجام است و انگلیس، آلمان و فرانسه به سیاست فشار حداکثری آمریکا نیپوسته‌اند، اما اقدامات عملی و موضعگیری‌های آنها خلاف چنین چیزی را نشان می‌دهد.

در همین زمینه می‌توان به اظهارات دیروز نخست‌وزیر انگلیس اشاره کرد. بوریس جانسون در گفت‌وگو با بی‌بی‌سی گفت: به این دلیل که طرف آمریکایی، برجام را ناقص می‌داند، بهتر است توافق با ترامپ جایگزین برجام شود. وی با بیان این‌که اگر توافق کنونی (برجام) از دست برود، نیاز به یک جایگزین خواهد بود، توافق جدید با ترامپ را مطرح کرد و گفت: به نظر من این بهترین راه حل برای حرکت به جلوست. جانسون افزود: نکته من به دوستان آمریکایی‌مان این است که باید از یک راهی مانع دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای بشویم و این همان کاری است که برجام انجام می‌دهد. اما اگر بخواهیم آن را کنار بگذاریم به یک جایگزین نیاز داریم.

نخست وزیر انگلیس عنوان کرد: از نگاه آمریکا مشکل برجام این است که یک توافق ناقص و دارای تاریخ انقضا است، ضمن آن‌که توسط باراک اوباما، رئیس جمهور سابق آمریکا منعقد شده است.

وی افزود: ترامپ در توافق کردن مهارت دارد. پس باید با همکاری یکدیگر برای جایگزین کردن

برجام با توافق ترامپ کار کنیم.

☞ **واکنش‌ها به بیانیه اروپا**

به دنبال بیانیه دیروز اروپا، نماینده روسیه در سازمان ملل گفت: تروئیکا اروپایی تصمیم گرفتند مکانیسم ماشه را بر اساس بند ۳۶ برجام فعال کنند.

وی با بیان این‌که این سه کشور گفته‌اند این کار را با حسن نیت انجام می‌دهند تا برجام را

کارکرد خود را از دست داد و اروپاییان در این مدت در پشت پرده با

آمریکا همکاری داشتند. اما در حال حاضر آمریکا با عبور از این بحث‌ها وارد پروژه ترور شده است. این مساله مشخص می‌کند کسانی که در کشور منتظر اجرایی شدن برجام اروپایی بودند سیاست اشتباهی را در پیش گرفتند. از سویی دیگر پروسه مکانیسم ماشه الان شروع شده و در عین حال پایان آن نامشخص است و معلوم نیست چه وضعیتی پیدا خواهد کرد. شاید هدف این باشد که با طولانی کردن بحث و مذاکره درباره مکانیسم ماشه، قصد گرفتن امتیازات بیشتر را داشته باشند. اگر ماجرا تنها پیش رفت که مکانیسم ماشه اجرایی شد و تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران دوباره برگشت آن وقت مطابق با گفته‌های مقامات دولتی، ایران علاوه بر خروج از برجام از انپی‌تی هم خارج خواهد شد. این تهدید درستی است و البته این حقیقت بیش از پیش آشکار خواهد شد که توافقی که چند سال است کشور را معطل کرده عاقبت به پایان می‌رسد.